

## **ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РІВНЯ СТІЙКОСТІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ: МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ**

У системі управління економічною безпекою промислового підприємства однією із важливих проблем виступає оцінювання її рівня. Аналіз існуючих підходів до вимірювання рівня економічної безпеки засвідчує, що оцінювання здійснюється на основі визначення рівня окремих її складових. Складові економічної безпеки можуть враховувати галузеві відмінності промислових підприємств. Цей перелік, як правило, включає: фінансову, виробничу, інтелектуально-кадрову, інвестиційно-технологічну, збутову та інші економічні складові, зокрема складову матеріальнотехнічного забезпечення [1].

До зазначеної проблеми існують також інші підходи. Так Варналія З.С. до критеріїв та індикаторів економічної безпеки підприємства відносить рівні залежно від їх складових [2, с. 333 - 337]:

1. До базових критеріїв економічної безпеки підприємництва, у межах складової «економічна незалежність», віднесені:

- рівень забезпеченості підприємств ресурсним, науковим і виробничо-технічним потенціалом; ресурсозброєність виробництва;
- зношеність матеріально-технічної бази підприємств; показники ліквідності та платоспроможності;
- рівень злочинності відносно суб'єктів підприємництва;
- рівень сформованості системи забезпечення належного рівня комерційної таємниці та фізичної безпеки майна і персоналу підприємств;

2. До системи критеріїв економічної безпеки підприємництва, у межах складової «здатність до розвитку», віднесені такі показники:

- ефективність фінансово-господарської діяльності; частка прибуткових та діючих підприємств;
- рівень ефективності використання суб'єктами підприємницької діяльності ресурсного забезпечення;
- витратомісткість виробництва;
- конкурентоспроможність продукції (послуг) підприємств;

3. До рівня економічної безпеки підприємництва складової «ефективність функціонування» віднесені такі критерії:

- динаміка обсягів господарської діяльності та кількості діючих суб'єктів господарювання;

– галузева структура та динаміка обсягів виробництва та реалізації продукції у базових галузях економіки; рівень інвестиційної та інноваційної активності підприємств;

– динаміка експортного потенціалу економіки;

– стабільність законодавства у сфері підприємництва, динаміка кількості дискримінаційних дій з боку адміністративних органів державної влади щодо суб'єктів підприємницької діяльності, рівень розвитку інфраструктури підтримки та безпеки підприємництва.

У межах складової поняття «економічна незалежність» виділені такі індикатори економічної безпеки підприємництва (цифри, наведені у дужках, означають порогові значення цих показників):

– фондо- та матеріалоозброєність підприємств (більше середніх значень цих показників у економіці регіону та України, зокрема у галузевому розрізі);

– коефіцієнт зносу матеріально-технічної бази підприємств (< 50 %);

– відношення дебіторської заборгованості до кредиторської (> 1);

– рівень злочинності відносно суб'єктів підприємницької діяльності (< 5 злочинів на 100 підприємств) [2, с. 333 - 337].

До індикаторів економічної безпеки підприємства, у межах складової «здатність до розвитку», відносяться:

– частка прибуткових підприємств (> 50 %);

– частка діючих підприємств (> 75 %);

– операційні витрати на 1 грн реалізованої продукції (> 1);

– рівень матеріальних та енергозатрат (має бути меншим від їх середньогалузевих значень регіону та України) [2, с. 333 - 337].

Розглянувши критерії та індикатори економічної безпеки підприємства можна зауважити, що:

1. Критерієм виміру, згідно з яким можна робити висновок про ефективність економічної безпеки підприємства є застосування нормативних показників. При цьому порівнюючи розрахований показник з його нормативним значенням отримуємо уявлення про реальне становище підприємства. Але автори, які пропонують критерії економічної безпеки, не дотримуються цих вимог.

2. Серед індикаторів економічної безпеки підприємництва можна назвати: відношення дебіторської заборгованості до кредиторської; показники продуктивності праці, фондівіддачі, оборотності оборотних активів. Ці показники відображають віддачу не всіх витрат живої та уречевленої праці [3].

### **Перелік використаних джерел**

1. Гавкалова Н. Л., Бушман Т. С. Методичний підхід щодо визначення рівня формування та забезпечення кадрової безпеки підприємства. Проблеми економіки. 2016. № 4. С. 107-113.
2. Варналій З. С. Економічна безпека : навч. посіб. Київ, 2009. 647 с.
3. Клопов І. О. Управління економічною безпекою промислового підприємства. URL: [http://www.nbuv.gov.ua/portal/Natural/Vznu/eco/2011\\_1/04\\_3-52.pdf](http://www.nbuv.gov.ua/portal/Natural/Vznu/eco/2011_1/04_3-52.pdf)

**Юрій Суліма**

*студент магістратури юридичного факультету  
Західноукраїнського національного університету*

### **РЕІНЖИНІРИНГ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ У ЗАКЛАДАХ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я**

Система охорони здоров'я виступає найважливішою соціальною системою суспільства, що забезпечує здійснення діяльності в галузі профілактики захворювань медичними заходами, забезпечення лікування хворих, інформування органів управління щодо проблем у сфері здоров'я та медичного забезпечення населення.

Реінжиніринг бізнес-процесів розглядається як концепція управління, котра змінює методи та процедури в організації, що існують в теперішній момент, та їх взаємодію в наступному [2].

Реінжиніринг бізнес-процесів вважається найбільш радикальним з усіх підходів для покращення бізнес-процесів. Його називають інновацією процесу, так як його успіх ґрунтується на інноваціях і творчих здібностях команди щодо покращенню загального процесу діяльності. Реінжиніринг використовується у тих випадках, якщо процес у теперішній час застарілий і його навіть не варто поліпшувати. Підхід використовує можливості, котрі є доступними, включаючи новітні досягнення у сфері механізації, автоматизації й інформаційних технологій.

Реінжиніринг розглядається як радикальна перебудова (перепроєктування) бізнес-процесів підприємства задля отримання суттєвих ефектів у зниженні вартості, підвищення якості та зростання обсягів продажів продукції й послуг. У свою чергу бізнес-процес – це сукупність етапів робіт, котрі починаються із одного чи